

Od osnivanja 1948. godine, do ponovne registracije 1990-te, ZZ „Paprika“ je uvećavala posed i paralelno „vukla“ razvoj sela. Vremenom je dostigla 700 - 800 hektara, kasnije restitucijom bila uskraćena za 250 hektara, uspjela da pronađe svoj pravac poslovanja i odoli oštroj konkurenciji.

I pored toga što joj nije strano da pomaže kulturne događaje, obrazovne institucije, sportska društva, nije uspjela da spreči osipanje stanovništva Martonoša, koji je sa 4.5 hiljade „spao“ na oko 1.300 žitelja, od kojih je u zadrugi stalno zaposlenih 18-19 radnika. Prema rečima Toše Matića, direktora ZZ „Paprika“, koji je na njenom čelu od 1997, to njega i njegov tim ne sprečava da razmišljaju o opstanku kako zadruga tako i sela.

- Ustanovili smo da proizvodnja, oko 95% okrenuta ratarstvu, jedno vreme i stočarstvu (muzne krave), nije obezbeđivala rast i razvoj zadruga. Zato smo 2005. nakon višegodišnje ozbiljne analize, u preduzeću „Telek paprika“ iz Martonoša, našli strateškog partnera i napravili zaokret u proizvodnji tako što gotovo polovinu obradive površine orijentisemo na specifičnu povrtarsku proizvodnju liščara (španat, mirođija, peršun), kao i industrijsku papriku, koja je ranije bila u obimu od oko 5% proizvodnje. U međuvremenu smo postali najveći snabdevači paprike i to je bila dobra procena, jer smo na kraju njive imali pogon za preradu. Blizina preradnih kapaciteta i pored naše, želja „Telek paprike“ da napravimo nešto što će biti vidljivo i korisno ne samo za selo, već i celu opštinu, pa i državu, dovela je do toga, da svi naši proizvodi završe na ino tržištu - objašnjava čelni čovek martonoške zadruga.

Zadruga nije značajno uvećavala cene proizvoda od 2005., istovremeno težeći da bude što modernija. Na bazi toga vršena je zamena zemljišta, ukрупnjavanje i formiranje većih parcela, funkcionalnijih za obrađivanje, ulagano je u zalivne sisteme, mehanizaciju.

- Vlasnici smo jedinog „teškog“ traktora guseničara u Srbiji - John Deere 8345RT/ 350 KS višestruko korisnog u obradi ritkog zemljišta, traktora gumenjaka John Deere, od kojih je jedan sa automatskim volanom, opremljen svim mogućim sistemima za preciznu poljoprivredu prema kojoj težimo. Već smo uradili određene pripreme, poput mapiranja parcela, a sledeći korak je primena precizne mehanizacije - saopštio je direktor.

Kako bi obezbedili odgovarajuću tehničko-tehnološku podrušku uzimali su kredite, koristili pokrajinske fondove u vezi sa nabavkom zalivnih sistema, postavljenih na oko 700 ha od ukupno 800 koje obrađuju, sa izgrađenim podzemnim cevovodima dužine 7.5 km. U prvoj godini nisu konkurisali za sredstva za podsticanje zadruga Ministarstva za regionalni razvoj, ali sledeće su u prvom krugu dobili 15 miliona dinara za nabavku tri specijalne prikolice za prevoz lisnatog povrća, jedine tri u Srbiji. Zahvaljujući istom programu nabavili su utovarivač za prebacivanje robe, koji omogućava korišćenje daleko jeftinijih džambo kesa.

- Danas mislim da smo blizu maksimuma kada je paprika u pitanju, koju uzgajamo na 25 - 50, nekada i više hektara, sa prinosima od 15 tona po hektaru. Ostalo nam je da radimo na osavremenjivanju i primeni novih tehnologija, i na taj način pojeftinjimo proizvodnju kako bi bili rentabilniji i konkurentniji - kaže gospodin Matić, i razmišlja o nabavci kombajna za ubiranje povrtarskih kultura. Kako se Martonoš nalazi na samoj granici sa Mađarskom, a na osnovu zaposlenih mađarske nacionalnosti, zadruga je imala pravo konkursa na bespovratna sredstva Fondacije Prosperitati.

Ističe izuzetnu vezu sa ZSV pogotovo od kada je Radivoj Jovanov na njegovom čelu, čovek koji je omogućio pristup mnogim institucijama. Nemerljiva je pomoć tročlanog tima inženjera zaštite bilja, koji se ne oslanjaju na tradicionalne izvore, već prati nove; koristi isključivo sortna semena, ona koja najbolje odgovara njihovoj zemlji, uvek nove sorte od kukuruza do paprika, tražići nova rešenja, bolje prilagodljivih sorti trenutnim klimatskim uslovima, jer sortimenti koji su pre 20 godina davali rezultate više ne daju.

- Zadruga više nije mesto gde dolazi neko ko nema gde da se zaposli, već se pažljivo biraju ljudi, stručnjaci, koji će doprineti njenom prosperitetu. Jer, imamo solidne, sigurne i na vreme plate, svesni da smo nosioci jednog brenda od kojeg ne zavisi samo naša zadruga nego i naša okolina, pa i šire - istakao je ključni čovek razvoja ove zadruge, Toša Matić, ali kako kaže, ne jedini zaslužan.

